

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญลำดับต้นๆ ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องดำเนินการ เพราะมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการนำนโยบายการศึกษามาดำเนินการให้เป็นไปตามทิศทางหรือเป้าหมายของการจัดการศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน รวมทั้งการพัฒนาตนเองของครูให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น การนำสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนงานบริหารต่างๆ

สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ ได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา การที่บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานคอมพิวเตอร์พื้นฐาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะทำให้การบริหารงานของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาหรือสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พบว่า จากการที่ได้นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในระบบการบริหารงานภายใต้หรือการสนับสนุนการจัดกิจกรรมของบุคลากร ยังเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน หรือเพิ่มความยุ่งยาก เนื่องมาจากการไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีอายุเฉลี่ยของบุคลากรสูง จึงทำให้พบเห็นคอมพิวเตอร์มีประโยชน์เพียงแค่การใช้เปิดเพลง หรืออย่างมากที่สุดก็เพียงการพิมพ์ตอบรับหนังสือราชการเท่านั้น (ไพรัช ธีชัยพงษ์ และพิเชษ ดุรงค์เวโรจน์, 2551, หน้า 34)

การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นเรื่องจำเป็นและมีความสำคัญอย่างมาก แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2555-2560 ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงได้กำหนดไว้

ในแนวนโยบาย “การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ” โดยรัฐต้องสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะการผลิต และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถดูแลซ่อมแซมอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับพื้นฐานได้ (กระทรวงศึกษา และกีฬา, 2554, หน้า 89)

จากแนวโน้มการปรับเปลี่ยนสังคมของโลกทำให้ก้าวสู่สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ตามแนวทางของแผนพัฒนาการศึกษาและกีฬา ครั้งที่ 7 (2011 – 2015) ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีการวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อภาคธุรกิจ การศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อสังคมลาว ทำให้เกิดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technologies, ICTs) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบต่างๆ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 เครือข่ายทางโทรคมนาคม ด้านที่ 2 ระบบสื่อสารและคอมพิวเตอร์ ด้านที่ 3 ฐานข้อมูลซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาก็จะเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมหาศาลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ใน 3 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนที่สุด เพราะผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่เมื่อต้องการ ประเด็นที่ 2 การศึกษาของชาติในอนาคตให้ความสำคัญกับการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ทำให้เทคโนโลยีช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหา สารและข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ และประเด็นที่ 3 การเรียนรู้ตลอดชีวิตเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ต้องการเครื่องมือทรงประสิทธิภาพที่จะก่อให้เกิดความเสมอภาค คุณภาพของการศึกษาความรู้ และสาระของความรู้ (คำพิน วิพาวัน, 2554, หน้า 14)

การมีสารสนเทศที่ดีมีคุณภาพ มีข้อมูลที่ละเอียดถูกต้องทันเวลา และทันเหตุการณ์ จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่มีสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชาการหลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกะและความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่แนวความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการ

ดำเนินการด้วย (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2544, หน้า 8) การมีข้อมูลและสารสนเทศในสถานศึกษามีความสำคัญและเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรทุกคนในองค์กร มีข้อมูลประกอบการพัฒนางาน สร้างทางเลือกใหม่ในการดำเนินงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในระดับสูง และระดับหัวหน้าหมวด / กลุ่มวิชา / ระดับสายชั้น มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศประกอบการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดนโยบาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ใช้ระบบสารสนเทศหมายถึงบุคลากรทุกคน ไม่ใช่แต่ผู้บริหารเท่านั้น ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงผลการปฏิบัติงาน ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบการทำงานของตนเอง ตลอดจนข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น สามารถนำมาวิเคราะห์ปัญหา และนำมาปรับปรุงงานของตนให้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารสามารถนำสารสนเทศในหน่วยงานมาชี้แนะ หรือช่วยเหลือแก้ปัญหาที่ง่ายขึ้นได้ง่ายขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2544, หน้า 11)

เมื่อพิจารณาถึงมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ในส่วนของมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านความรู้กำหนดไว้ชัดเจนว่าครูต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองและต้องมีความรู้ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ได้กำหนดไว้เป็นสมรรถนะ คือ สามารถใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี และสามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่มีครูจำนวนไม่น้อยที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งก่อนมาตรฐานวิชาชีพครูฉบับปัจจุบัน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานในส่วนที่ต้องมีสื่อคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินงานได้ไม่เต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 124)

การพัฒนาบุคลากรจึงจำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการกำกับติดตามที่เป็นระบบ การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาใช้ในการกำกับติดตามการพัฒนาบุคลากร เนื่องจากการนิเทศเป็นกระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญของบุคลากรในหน่วยงานเพื่อให้เกิดการทำงานที่ดีขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (เอกชัย กี่สุขพันธ์ , 2552, หน้า 105) ซึ่งกิจกรรมการนิเทศมีหลากหลายกิจกรรมสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น การประชุม การให้คำปรึกษา การใช้เครื่องมือและโสตทัศนูปกรณ์ การแสดงผลงาน การจัดทัศนศึกษา การจัดเอกสารเผยแพร่ การสาธิต การสังเกต

การสอน และการปฐมนิเทศ สำหรับการพัฒนาความสามารถด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ การนำกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ มาใช้ในกระบวนการพัฒนาถือได้ว่าเป็นวิธีการที่มีความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ เพราะการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรม การให้ความรู้แก่บุคลากร ถือได้ว่าเป็นวิธีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมกับกิจกรรมและได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้เกิดทักษะความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของการประชุม ส่วนการสังเกตการสอนหรือการปฏิบัติงาน เป็นการตรวจสอบผล การพัฒนาตามกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการเมื่อลงสู่การปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงาน โดยผู้นิเทศเป็นกระจุกสะท้อนผลการปฏิบัติงาน หรือผลการสอน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรมการสอนของครู (กรมวิชาการ, 2539, หน้า 21 - 31)

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การดำเนินงานของระบบ สารสนเทศของหน่วยงานทางการศึกษายังมีข้อบกพร่องในเรื่องการจัดระบบสารสนเทศ ยังไม่มีประสิทธิภาพเพราะข้อจำกัดในด้านทรัพยากรบุคคลยังมีความรู้ ความเข้าใจ ไม่เพียงพอในการบริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้หน่วยงานเป็น แหล่งข้อมูลแก่ผู้ใช้ภายในและภายนอกได้ (แผนปฏิบัติการของหน่วยงานการศึกษา ก่อน วิทยาลัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, หน้า 24) ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารได้พบปัญหาของข้อมูลสารสนเทศที่สมควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบุคลากร ได้แก่ การกรอกข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียน การส่งงานประมวลผลการเรียนด้วยโปรแกรมยิลเลคทรอนิกส์ ตลอดจนงาน นำเสนอผลงาน กิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน ทำให้การดำเนินงานไม่ทันเวลา ผลงานขาด ประสิทธิภาพ ตลอดจนหน่วยงานมัธยมมีความต้องการพัฒนาบุคลากรเรื่องเทคนิคการใช้ คอมพิวเตอร์และเข้ารับการฝึกอบรมของบุคลากรในสังกัด ในด้านการจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ การเก็บข้อมูลต่างๆ (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต, 2556, หน้า 45) สำหรับในบริบทของสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ในหน่วยงานการศึกษา จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของผู้บริหาร ในหน่วยงานการศึกษา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระบุว่า หน่วยงานการศึกษา ยังคงไม่มีการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสารสนเทศมากเท่าใดนัก บุคลากรในหน่วยงาน ยังไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ จึงทำให้การบริหารงานในหน่วยงาน ขาดประสิทธิภาพจึงมีผลกระทบต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (วินิฉัย ทองเต็ม, 2557 : สัมภาษณ์)

หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน หอการศึกษาธิการ และกีฬาแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ประสบปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศงานวิชาการที่รายงานเมื่อปลายภาคเรียนในแต่ละปี การศึกษา จากการวิเคราะห์หาจุดอ่อนของหน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษา ขั้นพื้นฐานในแต่ละเมือง ได้สรุปสภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศ การวัดผล ประเมินผลของโรงเรียนมายังหน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูที่รับผิดชอบงานสารสนเทศส่วนใหญ่ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการ กรอกข้อมูลไม่ทันตามกำหนดเวลา ไม่ถูกต้อง ทำให้การรายงานผลการจัดการศึกษา ไม่ถูกต้อง คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาไม่ตรงจุด โดยเฉพาะการดำเนินงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการด้านการวัดผลประเมินผล ขาดทักษะ ความรู้ เทคนิควิธีการจัดการสารสนเทศ การวัดผลประเมินผลนักเรียน ส่งผล กระทบต่อการบริหารงานวิชาการ การวัดผลประเมินผลให้ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ทันตาม กำหนด ทำให้การรายงานไปยังแขวง กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ทันตามกำหนดระยะเวลา ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง (หน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, หน้า 12) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย ในฐานะบุคลากรในหน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ ระบบสารสนเทศงานวิชาการ การวัดผลประเมินผลของหน่วยงาน จึงมีความสนใจและ ต้องการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศ การวัดผลประเมินผลของ หน่วยงาน ตามกระบวนการการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1998, p. 11 – 15) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) อย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ บุคลากรที่ปฏิบัติงานสารสนเทศ งานวิชาการ การวัดผลประเมินผล ที่มีคุณภาพ เกิดความ สะดวกรวดเร็วในการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศ และส่งผลต่อการพัฒนาการจัด การศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ปัญหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาการวิจัยไว้ ดังนี้

1. สภาพ และปัญหาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร
2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร
3. ผลของการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนด จุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทางในการการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศ เพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความสำคัญ ดังนี้

1. ทำให้ทราบสภาพ และปัญหาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหารหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหารหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ทำให้ทราบผลการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหารหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสำหรับผู้ที่มีสนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขต คือ

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 31 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้วิจัย เป็นบุคลากรในหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ห้องการศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 - 1.1.2 หัวหน้าหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน และรองหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ห้องการศึกษาธิการและกีฬาเมือง แขวงสะหวันนะเขต จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน
 - 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน ประกอบด้วย
 - 1.2.1 วิทยากร จำนวน 2 คน ได้แก่

1) นายเพ็ชรมงคล อินทิราต อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัด สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2) นายอาโนลาต พมโหวาน ผู้อำนวยการศูนย์ ICT แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.2.2 ผู้นิเทศภายใน จำนวน 2 คน ได้แก่

1) นางหลิงทอง แสงดาววัน รองหัวหน้าแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2) นายกงมะณี พงสะหวัน หัวหน้าหน่วยงานก่อนประถมศึกษา และการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ขอบเขตเนื้อหา ได้แก่ การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร หน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

2.1 การกรอกข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ การดำเนินการเก็บข้อมูลที่เลือกสรรอย่างเหมาะสมโดยการประมวลผล การจัดเข้าประเภทข้อมูลรวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลในโรงเรียน ประกอบด้วย

1) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนอาคารเรียน/ห้องเรียน/จำนวนครู/ผู้บริหาร โรงเรียน

2) ข้อมูลอัตราการเลื่อนชั้น และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น

3) ข้อมูลจำนวนครูผู้สอน พนักงาน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

4) ข้อมูลอัตราการเข้าเรียนตามเกณฑ์อายุชั้นเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น

5) ข้อมูลอัตราการเข้าเรียนตามเกณฑ์อายุชั้นเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย

6) ทะเบียนรายชื่อนักเรียนที่สอบจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 4)

7) ทะเบียนรายชื่อนักเรียนที่สอบจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 7)

2.2 การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

3. แนวทางการพัฒนาบุคลากร

3.1 การศึกษาดูงาน

3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.3 การนิเทศภายใน

4. วิธีดำเนินการ

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหารหน่วยงาน การศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะพานนະเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้ในการวิจัยปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551, หน้า 301 – 303) มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action)

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

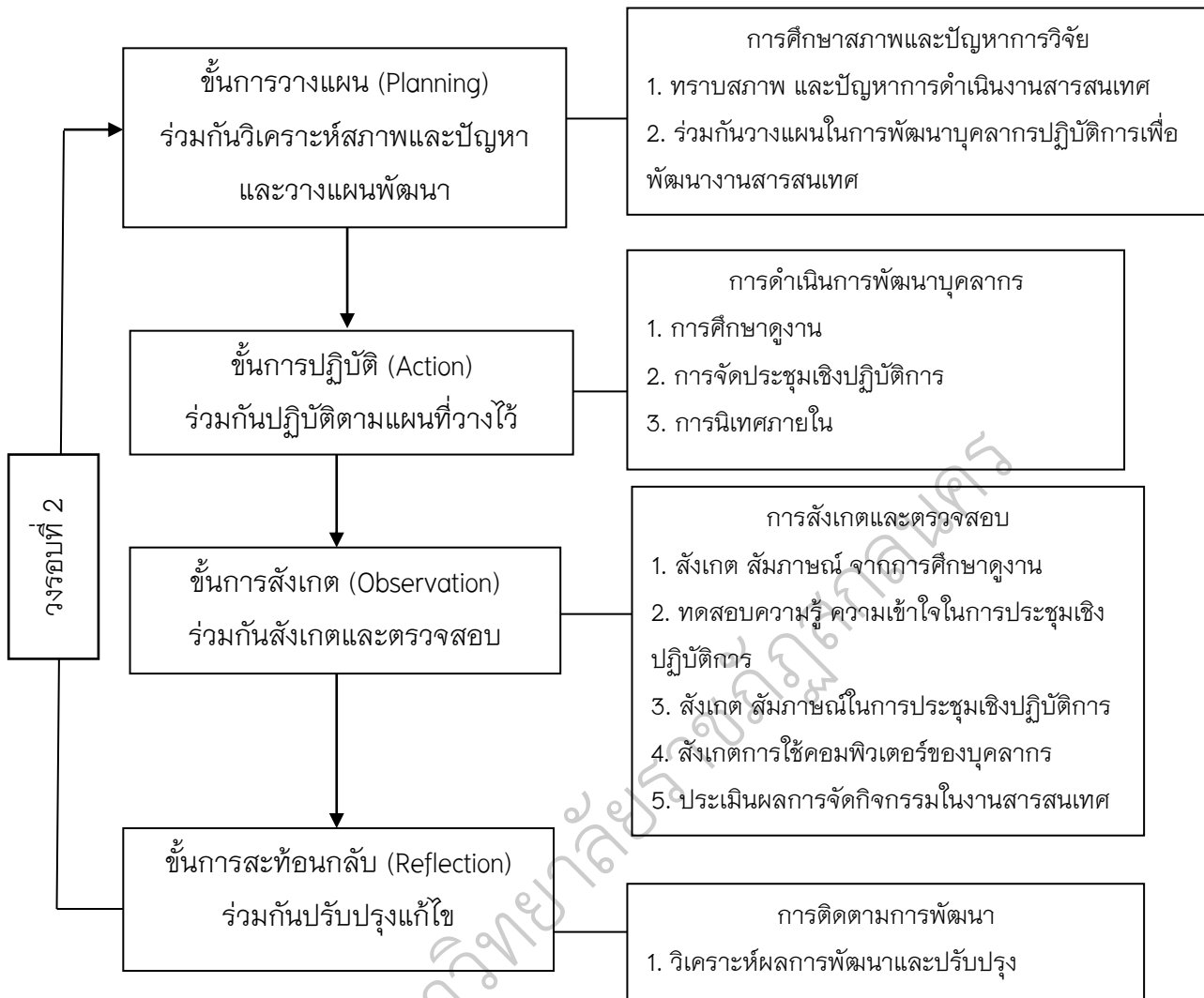
5. ระยะเวลาในการวิจัย

วงรอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2557

วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2557 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2558

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ในการวิจัยปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551, หน้า 301 – 303) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหารหน่วยงาน การศึกษาก่อนวัยเรียนและการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะพานนະเขต ซึ่งสามารถนำเสนอ เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อพัฒนาความสามารถของหัวหน้า รองหัวหน้าหน่วยงาน การศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

การศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน แขวงสะพานนระเขต ในการพัฒนางาน
สารสนเทศ ได้แก่

1.1 การกรอกข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินการเก็บข้อมูลที่
เลือกสรรอย่างเหมาะสมโดยการประมวลผล การจัดเข้าประเภทข้อมูลรวมทั้งการจัดเก็บ
ข้อมูลในโรงเรียน ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลเกี่ยวจำนวนอาคารเรียน/ห้องเรียน/จำนวนครู/ผู้บริหารโรงเรียน
- 2) ข้อมูลอัตราการเลื่อนชั้น และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) ข้อมูลจำนวนครูผู้สอน พนักงาน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

- 4) ข้อมูลอัตราการเข้าเรียนตามเกณฑ์อายุชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
- 5) ข้อมูลอัตราการเข้าเรียนตามเกณฑ์อายุชั้นเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 6) ทะเบียนรายชื่อที่สอบจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 4)
- 7) ทะเบียนรายชื่อที่สอบจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 7)

1.2 การส่งข้อมูลไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หมายถึง การติดต่อ
สื่อสารด้วยตัวหนังสือแบบใหม่ แทนจดหมายบนกระดาษ แต่ใช้วิธีการส่งข้อมูลสารสนเทศ
ในรูปของสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ จากเครื่องคอมพิวเตอร์หนึ่งไปยังผู้รับอีกเครื่องหนึ่ง

2. แนวทางที่ใช้ในการพัฒนา หมายถึง วิธีการในการดำเนินงานเพื่อให้บุคลากร
ในหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ความเข้าใจและ
ความสามารถ ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และโปรแกรมคำนวณผล ไปใช้ในการ
เก็บข้อมูลสารสนเทศ โดยการศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน

2.1 การศึกษาดูงาน หมายถึง การนำ พา บุคลากรในหน่วยงานไปดูงานยัง
หน่วยงานต้นแบบในการดำเนินงานสารสนเทศ เพื่อนำผลมาปรับใช้ ประยุกต์ในหน่วยงาน
การศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การจัดกิจกรรมการประชุมบุคลากร
ที่เกี่ยวข้องในงานสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ความเข้าใจ การกรอกข้อมูล
สารสนเทศ และการกรอกข้อมูลวัดประเมินผลการเรียน และการส่งข้อมูลทาง E-mail

2.3 การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการให้ความรู้ความช่วยเหลือ
สนับสนุน ติดตาม ผลการพัฒนาพัฒนาบุคลากรในงานสารสนเทศเพื่อการบริหารของ
บุคลากรของหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. บุคลากรหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ห้องการศึกษาธิการและกีฬา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน
 และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ดำเนินงานกำกับ ดูแล การจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน และ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 เมือง ประกอบด้วย เมืองอุทุมพอน เมืองอาดสะพอน
 เมืองอาดสะพังทอง เมืองพะลานไซ เมืองพิน เมืองวิละบุลี เมืองเซโปน เมืองไซพูทอง
 เมืองจำพอน เมืองชนนะบุลี เมืองสองคอน เมืองท่าปากทอง เมืองไชบุรี เมืองนอง
 และเมืองโกสอนพมิวิหาน

4. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง
 กระบวนการที่ใช้การพัฒนาบุคลากรหน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ห้องการศึกษาธิการและกีฬาเมือง แขวงสะหวันนะเขต อย่างเป็นระบบ ซึ่งมี
 ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย

4.1 การวางแผน หมายถึง การสำรวจปัญหาาร่วมกันระหว่างบุคคลใน
 องค์กรเพื่อให้ได้ปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขตลอดจนแยกแยะรายละเอียดปัญหานั้นๆ
 ว่าจำดำเนินการแก้ไขอย่างไร

4.2 การปฏิบัติการ หมายถึง ขั้นตอนการกำหนดกิจกรรมการวางแผน
 นำมาดำเนินการที่ละกิจกรรม เพื่อให้เกิดผลติดตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือเพื่อให้
 เกิดการเปลี่ยนแปลงตามจุดประสงค์แต่ละวงรอบตามที่วางไว้ตั้งแต่ต้น การทดลอง
 ปฏิบัติจริง

4.3 การสังเกตการณ์ หมายถึง ขั้นตอนที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับการปฏิบัติการ
 มีการสังเกต มีการวิเคราะห์เอกสาร การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่
 เชื่อถือได้ มีความเที่ยงตรง

4.4 การสะท้อนกลับ หมายถึง การประเมิน ตรวจสอบกระบวนการเพื่อนำ
 ข้อมูลย้อนกลับไปวางแผนในวงรอบต่อไป

5. สภาพของของบุคลากรหน่วยงานการศึกษา ก่อนวัยเรียน และการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ขาดความรู้ ความสามารถในการ
 กรอกข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้นในการรายงานข้อมูลของ

หน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ห้องการศึกษาธิการแขวง
สะหวันนะเขต

6. ปัญหาของหน่วยงานการศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หมายถึง การขาดทักษะ ด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรในการกรอกข้อมูล และการ
รายงานข้อมูลสารสนเทศในการปฏิบัติหน้าที่ที่กำกับ ดูแล การจัดการศึกษาของหน่วยงาน
การศึกษาก่อนวัยเรียน และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ห้องการศึกษาธิการแขวงสะหวันนะเขต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร